

जन आकाश

Jana Aakash National Weekly राष्ट्रिय साप्ताहिक

वर्ष- १७, अंक- २३ २०८१ साल माघ १५ गते मंगलबार (Jan 28, 2025)

www.janaakash.com.np

जनआकाश मिडिया प्रा.लि. बाट प्रशारित
www.janaakash.com.np

अनलाइन सञ्चालन भइ रहेको हुदा तपाईंहरूको सल्लाह, सुझाव, व्यवसायीक विज्ञापन आदान प्रदानको लागि विज्ञापन एजेन्सी, कम्पनी, शुभचिन्तक, पाठक वर्ग लगायत माहानुभावहरूले निम्न ठेगानामा सम्पर्क गर्न अनुरोध छ ।

जनआकाश युवा कोष स्थापना गर्न लागेको हुनाले उक्त कोषमा रकम जम्मा गरी आफ्नो स्मृतिका नामहरू जोडेर जनआकाशको वार्षिकोत्सवमा पुरस्कार वितरण गर्ने योजना रहेको हुँदा इच्छुक व्यक्ति, सघ-संस्थाहरूले सम्पर्क राख्नुहुन अनुरोध गरीन्छ ।

सम्पर्क : ४१६७५७८ (बागबजार)
मोबाइल: ९८५१०८७१५६

Email : janaakash.com.np@gmail.com

अस्पतालबाट डिस्चार्ज भए सन्दीप लामिछाने

काठमाडौं- नेपाली राष्ट्रिय क्रिकेट टिमका सदस्य सन्दीप लामिछाने अस्पतालबाट डिस्चार्ज भएका छन् । क्रिकेटर लामिछानेको बालाजुस्थित सिल्वरलाइन अस्पतालमा गत बुधवार शल्यक्रिया भएको थियो ।

अस्पतालका प्रबन्धक डा. अभिषेक राज सिंहका अनुसार लामिछानेको राइट डाइरेक्ट इन्डुइनल हर्नियाको टोटल एक्स्ट्रा पेरिटोनियल (मास रिपेयर) गरिएको हो ।

लामिछानेको शल्यक्रिया डा. दीपक शर्मा नेतृत्वको टोलीले गरेको थियो ।

शल्यक्रियापछि उनी अस्पतालमा स्वास्थ्यलाभ गर्दै आएका थिए । 'उहाँको स्वास्थ्य अवस्था सुधारोन्मुख रहेकाले उपचारमा संलग्न चिकित्सकको सुझावअनुसार आज अस्पतालबाट डिस्चार्ज गरिएको छ,' अस्पतालले जारी गरेको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

संघिय संसदहरूको हिउदे अधिवेशनको कार्यतालिका तय

काठमाडौं - यही माघ १८ गतेदेखि सुरु हुने संघीय संसद्को हिउँदे अधिवेशनको कार्यतालिका तयार गरिएको छ । सभामुख देवराज घिमिरेको अध्यक्षतामा १४ गते सिंहदरबारमा बसेको प्रमुख राजनीतिक दलका प्रमुख सचेतक र सचेतसहितको बैठकले माघ महिनाभरका लागि कार्यतालिका तयार गरेको हो ।

बैठकपछि सञ्चारकर्मीसँग कुरा गर्दै सत्तारूढ दल नेकपा (एमाले) का मुख्य सचेतक महेश बर्तौलाले संसद्को हिउँदे अधिवेशनअन्तर्गत कार्यतालिका बनाइएको जानकारी दिए । उनका अनुसार संसद्को पहिलो दिन सुरुमा प्रधानमन्त्री एवं दलका शीर्ष नेताहरूले सम्बोधन गर्ने कार्यतालिका तय भएको छ । सोही दिन सरकारले ल्याएका विभिन्न अध्यादेश संसदमा पेश हुनेछन् ।

“संसद्को पहिलो दिनको बैठकमा प्रधानमन्त्रीले सम्बोधन गर्नुहुनेछ । त्यसपछि विपक्षी दलका नेतासहित सबै राजनीतिक दलका शीर्ष नेताहरूले सम्बोधन गर्ने प्रारम्भिक कार्यसूची तय गरिएको छ”, मुख्य सचेतक बर्तौलाले भने । माघ महिनाभरको संसद्को बैठकको कार्यतालिका तयार भएको र सोहीअनुसार अगाडि बढ्ने सहमति भएको नेपाली कांग्रेसका प्रमुख सचेतक श्यामकुमार घिमिरेले बताए ।

त्यसपछिका बैठकहरूमा संसदमा पेश भएका अध्यादेशहरू निर्णयार्थ प्रस्तुत गरिनेछन् । बैठकले तयार गरेको कार्यतालिका मङ्गलबार बस्ने कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको बैठकले अनुमोदन गर्नेछ । मुख्य सचेतक बर्तौलाले आगामी अधिवेशनलाई प्रभावकारी बनाउन महत्त्वपूर्ण विधेयक एवं थाती रहेका कानून पारित गर्नेगरी सत्तारूढ र प्रमुख प्रतिपक्षी दलबीच

समझदारी भएको जानकारी दिएका हुन् ।

उनले संसद्को प्रभावकारिता बढाउँदै रचनात्मकरक्रियाशील बनाउन लागिपर्ने प्रतिवद्धता गठबन्धनको रहेको जन आकाश मिडियासँग कुरा गर्दै बताएका हुन् । बैठकमा नेकपा (माओवादी केन्द्र) का प्रमुख सचेतक हितराज पाण्डे र राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का सचेतक निशा डाँगी पनि सहभागी थिए ।

रुकुमको एउटै पालिकाबाट ६ करोडको अदुवा बिक्री

अदुवाखेती गर्दै आएका पुनले बताए । पालिकाभर हाल १९५ हेक्टर जग्गामा अदुवा उत्पादन भइरहेको उनले जानकारी दिए ।

कृषि शाखा प्रमुख पुनका अनुसार एक रोपनी क्षेत्रफलमा चार क्विन्टलभन्दा बढी अदुवा उत्पादन हुने गरेको छ । पालिकाभर यस वर्ष १५ हजार छ सय क्विन्टल अर्थात् १५ दशमलव छ मेट्रिकटन अदुवा उत्पादन भएको छ । किसानले प्रतिक्विन्टल तीन हजार आठ सयभन्दा बढी मूल्यमा अदुवा बिक्री गरेका उनले उल्लेख गरे ।

गत आर्थिक वर्षमा पालिकामा दुई हजार छ सय परिवारले अदुवाखेती गर्दै आएकामा यस वर्ष उक्त सङ्ख्या छ सय ५० ले घटेरको प्रमुख पुनले बताए । व्यापारी गाउँमा पुगेर अदुवा खरिद गर्ने गरेकाले बजारको समस्या नरहेको गाउँपालिकाको कृषि शाखाले जनाएको छ ।

व्यावसायिक रूपमा अदुवाखेती गर्दै आउनुभएका त्रिवेणी-४ खुम्चेरीका नरबहादुर खड्काले यस वर्ष अदुवा बिक्रीबाट एक लाख आम्दानी गरेको बताए । बीस वर्षदेखि अदुवाखेतीमा लागेका उनले निरन्तर खेती गर्दा मौसममा दुई लाखसम्म आम्दानी हुने जानकारी दिए ।

त्रिवेणी-६ बाँठाकोटका

» बाकी ६ पृष्ठमा

काठमाडौंको इन्द्रचोकबाट स्रोत नखुलेको ३९ लाखसहित एक जना पक्राउ

काठमाडौं- काठमाडौं महानगरपालिका(२४ इन्द्रचोकबाट स्रोत नखुलेको नगद ३९ लाख ७८ हजार रूपैयाँसहित एक जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

पक्राउ पर्नेमा चितवनको भरतपुर महानगरपालिका-१५ घर भई हाल काठमाडौं टोखा बस्ने ४८ वर्षीय माधव श्रेष्ठ छन् ।

नलाई लाई आइतबार दिउँसो काठमाडौं उपत्यका प्रहरी कार्यालय रानीपोखरी इन्टिलिजेन्स शाखाबाट खटिएको टोलीले उक्त नगद सहित फेला पारी पक्राउ

गरेको हो ।

संसारको हरेक ठाउँबाट नेपालमा पैसा पठाउनको लागि भरपर्दो माध्यम

www.prabhumoneytransfer.com.np

...मान्छे कसैले पनि कर्म लियर आएको हुदैन ।
सिर्जना गरेमात्र भाग्य, रुप सुन्दर हुन्छ । मोहन कार्की

सम्पादकीय - - - -

नेपालीहरु युवाहरुलाई डरलाग्दा काममा विदेश नपठाऔ ।

दिनानुदिन नेपाली युवाहरु विदेशको भूमिमा काम गर्न गइरहेका छन् । कतिपय राम्रै ठाउँमा राम्रो आमदानी गर्ने ठाउँमा पुगेका छन् । यो राम्रो अवसर प्राप्त हुने ठाउँको लागि त राम्रो कुरा हो । तर कतिपय ठाउँमा त जोखिम मोल्ने काम गर्नुपर्ने उस्तै परे जस्तै पनि जाने खतरा भएका देशहरु पनि छन् । जाह्न कानून पनि कडा भएको र काम गर्न त्यस्तै जोखिम उठाउनुपर्ने कतिपय त्यस्तै कारणहरुले काम गर्ने शिर्षकमा मृत्यु भई त्यस मात्र नेपाल पर्वने गरेका थुप्रै घटनाहरु छन् ।

त्यसैले रोजगारीको लागि जानुभन्दा अगाडी राम्रोसँग बुझेर मात्र वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमिकले पनि सावधानी अपनाउनुपर्छ भने रोजगारको लागि पठाउने रोजगार एजेन्टले पनि पैसाको लागि मात्र नहेरेर नेपाली आमाका सन्तान आगो दाजुभाईको जति माया लाग्छ त्यस्तै सोचेर मात्र वैदेशिक रोजगारमा पठाउनुपर्छ ।

त्यसैगरी सम्बन्धित निकाय विशेष गरेर श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयले यस्ता मानवीय संवेदनशील क्षेत्रमा अत्यन्तै गहन ढंगबाट अध्ययन गर्ने र आगो देशका नागरिकहरु वैदेशिक रोजगारमा जाने र कोही कोही त स्टुडेन्ट भिषामा समेत विदेश गएर रोजगार गरी निवन यापन गर्ने गरेका छन् । उनिहरुको अवस्था, सुरक्षा, कस्तो छ भनेर खोजि नीति गर्ने छुट्टै संयन्त्र बनाएर काम गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

सकभर देशमा नै रोजगार सृजना गर्ने वातावरण बनाउन सक्नुपर्छ । यति त्यस्तो अवस्था नहुनले सम्मका लागि जोखिमयुक्त कामहरुमा आगो देशका नागरिकलाई पठाउनु हुदैन ।

प्रतिकुमार यादव

स्वास्थ्य क्षेत्र प्रत्येक राष्ट्रका लागि अत्यन्त महत्त्वपूर्ण क्षेत्र हो, जसले समाजका प्रत्येक वर्गका नागरिकको जीवन र स्वास्थ्यमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्दछ । स्वस्थ शरीर र मनले मात्र व्यक्ति र समाजलाई जीवनमा सफलता, प्रगति र शान्ति प्राप्त गर्न सक्षम बनाउँछ । स्वास्थ्य सेवा प्रणालीको सुधार र विकासको आवश्यकता निरन्तर महत्त्वपूर्ण रहेको छ, किनभने स्वास्थ्य नागरिकहरुको जीवनको आधारभूत पक्ष हो । नेपालमा हालको स्वास्थ्य सेवा प्रणालीले निश्चित हदसम्म उपलब्धि हासिल गरेको भए पनि, यसमा अझै सुधारको खाँचो छ । कानुनी प्रावधानहरु र अन्तर्राष्ट्रिय सन्धिहरुले स्वास्थ्य सेवाको अधिकार र गुणस्तरको सुनिश्चितता गर्ने प्रयास गरे पनि, वास्तविकता भने यी कानुनी प्रावधानहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन र विकासमा विभिन्न चुनौती एवं अड्चनहरु रहेका छन् ।

नेपालको संविधान, २०७२ को धारा ३५ ले स्वास्थ्यलाई आधारभूत अधिकारका रूपमा परिभाषित गर्दै प्रत्येक नेपाली नागरिकलाई स्वस्थ जीवनयापन गर्न आवश्यक स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने अधिकार सुनिश्चित गरेको छ । संविधानले संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय सरकारहरुलाई स्वास्थ्य सेवामा समानता र पहुँच सुनिश्चित गर्न स्पष्ट दायित्व तोकेको छ । नेपाल सरकारले 'स्वास्थ्य सेवामा राष्ट्रिय रणनीतिक योजना' जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरी स्वास्थ्य सेवाको पहुँच, गुणस्तर र उपलब्धता वृद्धि गर्ने प्रयास गरिरहेको छ । निःशुल्क औषधि वितरण, मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम, बालस्वास्थ्य कार्यक्रम, स्वास्थ्य चौकीहरुको विस्तारजस्ता यो जनाले मातृ मृत्युदर र बाल मृत्युदर घटाउनुका साथै रोग रोकथाममा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याएका छन् । यद्यपि, यी प्रयासहरुको प्रभावकारिता सीमित छ, किनभने ग्रामीण र दुर्गम क्षेत्रमा स्वास्थ्य सेवाको अभाव, दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको कमी र आर्थिक स्रोतको न्यूनताजस्ता समस्याहरु विद्यमान छन् ।

यस्तै, जनचेतनाको अभावले गर्दा धेरै नागरिक समयमै स्वास्थ्य सेवा खोज्न असमर्थ छन्, जसले स्वास्थ्य समस्यालाई भन्नु जटिल बनाउँछ । त्यसैले, नेपालको स्वास्थ्य सेवा प्रणालीको विकासका लागि नीति निर्माणसँगै कार्यान्वयनमा ठोस कदम चाल्न आवश्यक छ । स्रोत-साधनको व्यवस्थापन, प्रशिक्षित मानव संसाधनको वृद्धि र अन्तर्राष्ट्रिय सहकार्यले स्वास्थ्य सेवामा सुधार ल्याउन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्छ । साथै, जनचेतना अभिवृद्धिका लागि विद्यालय स्तरदेखि नै स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्नुपर्छ । यी सबै उपायले नेपाललाई स्वास्थ्य सेवा प्रणालीलाई समावेशी, दिगो र प्रभावकारी बनाउने लक्ष्य हासिल गर्न सहयोग पुऱ्याउनेछ ।

स्वास्थ्य सेवामा देखिएका चुनौतीहरु

नेपालको स्वास्थ्य सेवा प्रणालीले पछिल्लो दशकमा केही प्रगति गरे पनि, विभिन्न संरचनात्मक, आर्थिक, र व्यवस्थापकीय चुनौतीहरुले यसको प्रभावकारिता र पहुँचमा अवरोध उत्पन्न गरेका छन् । आर्थिक स्रोतको न्यूनता, ग्रामीण क्षेत्रमा सेवा पहुँचको कमी, दक्ष जनशक्तिको अभाव, संघीयतासँग सम्बन्धित समन्वय समस्याहरु, जनचेतनाको अभाव र निजी क्षेत्रको प्रभुत्व प्रमुख चुनौतीका रूपमा रहेका छन् । नेपालको स्वास्थ्य सेवा प्रणालीको सबैभन्दा ठूलो समस्या आर्थिक स्रोतको अभाव हो । २०७८/८ मा स्वास्थ्य क्षेत्रमा कुल बजेटको ६.१५ प्रतिशत मात्र छुट्याइएको थियो, जुन विश्व स्वास्थ्य संगठनले सिफारिस गरेको ११-१५ प्रतिशतभन्दा निकै कम हो । यसले देशभरका स्वास्थ्य सेवाहरुलाई प्रभावकारी बनाउन अवरोध पुऱ्याएको छ ।

ग्रामीण क्षेत्रका स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा पर्याप्त उपकरण, औषधि र पूर्वाधारको अभाव प्रमुख समस्याका रूपमा देखिएको छ । उदाहरणका लागि, दुर्गम गाउँका स्वास्थ्य केन्द्रहरुले सामान्य उपचारसमेत प्रभावकारिरूपमा गर्न नसक्दा नागरिकहरुले लामो दूरी पार गरी शहरी अस्पताल जानुपर्ने बाध्यता रहेको छ । नेपालको ६० प्रतिशत जनसंख्या ग्रामीण क्षेत्रमा बसोबास गर्छन् । तर, यिनै

क्षेत्रमा स्वास्थ्य सेवा अत्यन्त सीमित छ । दुर्गम भौगोलिक बनावट, कमजोर यातायात सुविधा र स्वास्थ्य संस्थाको अभावले ग्रामीण बासिन्दाहरुलाई सेवा उपलब्ध गराउन कठिनाई भएको छ । सरकारी प्राथमिकताहरु प्रभावकारिरूपमा लागू नभएकाले दुर्गमका बासिन्दाहरु अझै पनि गुणस्तरीय सेवा बाबत वञ्चित भइरहेका छन् । प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा आवश्यक उपकरण र सेवा उपलब्ध नहुँदा आकस्मिक अवस्थामा समेत सेवाको पहुँच छैन ।

स्वास्थ्य सेवा सुधारका लागि यहाँ दक्ष जनशक्तिको उपलब्धता अत्यावश्यक छ । तर, ग्रामीण क्षेत्रमा स्वास्थ्यकर्मीहरु बस्न अनिच्छुक हुने गरेको देखिन्छ । उचित तालिम र आधुनिक प्रविधिको सीमित प्रयोगले यहाँको सेवा कमजोर बनाएको छ । २०२२ को तथ्यांकअनुसार, प्रतिहजार जनसंख्याका लागि नेपालमा) ८८ चिकित्सक र २१३ नर्स मात्र उपलब्ध थिए, जुन विश्व स्वास्थ्य संगठनको न्यूनतम मानकभन्दा निकै कम हो । यो अभावले ग्रामीण क्षेत्रका नागरिकहरुको जीवनस्तरमा प्रतिकूल प्रभाव पारेको छ । संघीय प्रणाली लागू भएसँगै संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय सरकारहरुबीच समन्वयको कमीले योजना र नीति कार्यान्वयनमा अवरोध ल्याएको छ । कतिपय अवस्थामा जिम्मेवारीको अस्पष्टताले योजना प्रभावकारिरूपमा लागू हुन सकेको छैन । ग्रामीण क्षेत्रमा जनचेतनाको अभावले स्वास्थ्य अधिकार, नियमित परीक्षण र रोग रोकथाम सेवाबाट नागरिकहरु वञ्चित भइरहेका छन् । निजी क्षेत्रको प्रभुत्वले स्वास्थ्य सेवा महँगो भएको छ । सार्वजनिक क्षेत्रका सेवाहरु कमजोर हुँदा नागरिकहरुले महँगो निजी सेवाको भर पर्नुपर्छ । शहरमा निजी अस्पतालहरुको वृद्धिले गुणस्तरमा सुधार भए पनि आर्थिकरूपमा कमजोर वर्गका लागि यी सेवा पहुँचयोग्य छैनन् । ग्रामीण क्षेत्रमा स्वास्थ्य संस्थाको अभावले नागरिकहरुलाई महँगो निजी सेवा लिन बाध्य बनाएको छ ।

कानुनी प्रावधान र कमजोर कार्यान्वयन

नेपालमा स्वास्थ्य सेवामा सुधार गर्न राष्ट्रिय कानुनी प्रावधान र अन्तर्राष्ट्रिय सन्धिहरु महत्त्वपूर्ण छन् । नेपालको संविधान २०७२ को धारा ३५ अन्तर्गत स्वास्थ्यलाई नागरिकको मौलिक अधिकारका रूपमा मान्यता दिइएको छ । यस धाराले प्रत्येक नागरिकलाई निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने र सबै नागरिकको स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँच सुनिश्चित गर्न सरकारलाई जिम्मेवार ठहर्‍याएको छ । साथै, संविधानले मातृ स्वास्थ्य, बाल स्वास्थ्य र वृद्ध नागरिकहरुको हकमा विशेष व्यवस्था गरेको छ । स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ ले स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर र पहुँच सुधार गर्न कानुनी प्रावधानहरुको व्यवस्था गरेको छ । यस ऐनले स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्थापन र निगरानीमा जोड दिँदै नागरिकलाई सस्तो र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्य राखेको छ । संघीयता कार्यान्वयनसँगै संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय सरकारहरुको भूमिकालाई स्पष्ट गरी स्वास्थ्य सेवा प्रणालीलाई समावेशी बनाउन जोड दिएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा, नेपालले स्वास्थ्य सुधारका लागि विभिन्न सन्धिहरुमा प्रतिवद्धता जनाएको छ ।

नेपाल विश्व स्वास्थ्य संगठनको सदस्य राष्ट्र हो । संयुक्त राष्ट्रसंघको दिगो विकास लक्ष्यअन्तर्गत सार्वभौमिक स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गर्ने लक्ष्यमा नेपालले सहमति जनाएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार घोषणापत्र, आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक अधिकारहरुको अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि, बालअधिकार महासन्धिजस्ता सन्धिहरुले नेपाललाई स्वास्थ्य अधिकार प्रवर्द्धन गर्न प्रोत्साहित गरेका छन् । तर, यी कानुनी प्रावधान र सन्धिहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन चुनौतीपूर्ण छ ।

पहिलो, आर्थिक स्रोतहरुको अभावले ग्रामीण क्षेत्रका नागरिक गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित भइरहेका छन् । दोस्रो, स्वास्थ्यकर्मी र आधुनिक उपकरणको अभावले सेवाको गुणस्तर प्रभावित भएको छ । तेस्रो, संघीयता कार्यान्वयनमा समन्वयको अभावले योजना र नीतिहरु प्रभावकारी

हुन सकेका छैनन् । चौथो, स्वास्थ्य अधिकारबारे जनचेतनाको कमीले सेवाको पहुँच कमजोर बनेको छ । समस्याको समाधानका लागि प्रभावकारी नीति कार्यान्वयन, पर्याप्त स्रोत व्यवस्थापन, दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको विकास र जनचेतना अभिवृद्धि आवश्यक छ । संघीयताअन्तर्गत सरकारका तीनै तहबीच समन्वय र सहकार्यले स्वास्थ्य सेवा प्रणालीलाई सुधार गर्न मद्दत गर्दछ ।

समाधानका उपायहरु

स्वास्थ्य सेवामा सुधारका लागि माथि उल्लेखित चुनौतीहरुको समाधान गर्न विभिन्न योजनाहरु र रणनीतिहरु अवलम्बन गर्नु अत्यन्त आवश्यक छ । पहिलो, स्वास्थ्य क्षेत्रमा वित्तीय लगानी बढाउँदै आर्थिक स्रोतको वृद्धि गर्नुपर्छ । स्वास्थ्य सेवाको पहुँच र गुणस्तर सुधार गर्न सरकारको बजेटको ठूलो अंश स्वास्थ्य क्षेत्रमा छुट्याउनुपर्छ । बजेट वृद्धिसँगै सरकारी र निजी क्षेत्रबीच सहकार्य बढाई सार्वजनिक-निजी साझेदारीलाई प्रोत्साहन गर्नुपर्छ, जसले स्वास्थ्य सेवाका पूर्वाधार र सुविधाहरुको विकासमा सहयोग पुऱ्याउँछ । दोस्रो, स्वास्थ्य शिक्षाको प्रवर्द्धनले दीर्घकालीन सुधारको आधार निर्माण गर्न सक्छ । नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवाका अधिकार र उपलब्ध सेवाहरुको जानकारी दिन जनचेतना अभिवृद्धि गर्नुपर्छ ।

विद्यालय र विश्वविद्यालयमा स्वास्थ्य शिक्षा अनिवार्य गरी जनतालाई स्वास्थ्यसम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्न सकिन्छ, जसले उनीहरुलाई आफूना स्वास्थ्य समस्याबारे सजग बनाउँदै समयमा नै उपचार खोज्न प्रेरित गर्छ । तेस्रो, ग्रामीण क्षेत्रको स्वास्थ्य सेवामा सुधार गर्नका लागि स्रोत र उपकरणहरुको सुनिश्चितता आवश्यक छ । ग्रामीण क्षेत्रका स्वास्थ्य चौकी र स्वास्थ्य केन्द्रहरुको संख्या वृद्धि गर्नुका साथै तिनीहरुलाई आवश्यक उपकरण र औषधिले सुसज्जित बनाउनुपर्छ । स्वास्थ्यकर्मीहरुको तालिमका अवसरहरु बढाएर ग्रामीण क्षेत्रमा प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्न सकिन्छ । चौथो, प्रशिक्षित मानव संसाधनको वृद्धि आवश्यक छ ।

स्वास्थ्य क्षेत्रका कर्मचारीहरुको संख्या वृद्धि गर्दै उनीहरुको तालिम र कार्यक्षमतामा सुधार ल्याउनुका साथै कार्य वातावरणलाई अनुकूल बनाउनुपर्छ । यसले स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर सुधारन र सेवा लिन आएका नागरिकहरुलाई सन्तुष्टि दिलाउन मद्दत पुऱ्याउँछ । अन्तर्राष्ट्रिय सहकार्यले आधुनिक प्रविधिको उपयोग, प्राविधिक ज्ञानको आदानप्रदान र दिगो स्वास्थ्य सेवाको विकासमा टेवा दिन्छ । यी सबै उपायहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनले स्वास्थ्य सेवा प्रणालीलाई समावेशी, गुणस्तरीय र दीर्घकालीन सुधारतर्फ उन्मुख बनाउन सहयोग गर्दछ ।

निष्कर्ष

नेपालको स्वास्थ्य सेवा प्रणालीलाई सुधारन आर्थिक, सामाजिक र व्यवस्थागत चुनौतीहरुको समाधान गर्न आवश्यक छ । ग्रामीण क्षेत्रमा स्वास्थ्य सेवाको न्यून पहुँच, दक्ष जनशक्तिको अभाव, स्रोत-साधनको कमी र जनचेतनाको न्यूनताले स्वास्थ्य सेवा प्रभावकारी हुन सकेको छैन । यी चुनौतीको समाधानका लागि पर्याप्त बजेट छुट्याई ग्रामीण क्षेत्रका स्वास्थ्य संस्थालाई आवश्यक उपकरण र औषधिले सुसज्जित गर्नुपर्छ । प्रशिक्षित स्वास्थ्यकर्मीको संख्या वृद्धि र तालिमका अवसरहरु विस्तार गर्नुपर्छ । यसले सेवाको गुणस्तर र पहुँच दुवैमा सुधार ल्याउँछ ।

साथै, विद्यालय स्तरमा स्वास्थ्य शिक्षा लागू गरी जनचेतना अभिवृद्धि गर्नु दीर्घकालीन सुधारका लागि महत्त्वपूर्ण छ । सार्वजनिक-निजी साझेदारी र अन्तर्राष्ट्रिय सहकार्यबाट वित्तीय र प्राविधिक सहयोग प्राप्त गर्दै आधुनिक प्रविधिको उपयोग स्वास्थ्य सेवामा सुधारका लागि उपयोगी हुनेछ । यसरी, स्पष्ट रणनीति र ठोस कार्यान्वयनका साथ स्रोत व्यवस्थापन, दक्ष जनशक्ति विकास र जनचेतना अभिवृद्धिजस्ता उपायहरुले स्वास्थ्य सेवा प्रणालीलाई समावेशी, सुलभ र दिगो बनाउँदै नागरिकहरुको स्वास्थ्य अधिकार सुनिश्चित गर्न सकिनेछ ।

मेयर हर्क साम्पाङलाई कारबाही गर्न महासंघको माग

काठमाडौँ- नेपाल पत्रकार महासंघले धरान उपमहानगरपालिकाका मेयर हर्क साम्पाङलाई कानुनी कारबाही गर्न सरकारसँग माग गरेको छ । महासंघकी अध्यक्ष निर्मला शर्माको नेतृत्वमा गएको प्रतिनिधि मण्डलले गृहमन्त्री रमेश लेखकलाई सोमबार मन्त्रालयमा भेटेर यस्तो माग गरेको हो ।

पत्रमा सुनसरीस्थित धरानका पत्रकार गोपाल दाहाललाई समाचार लेखेकै कारण गालीगलौज गर्ने, धम्की दिने र थप समाचार लेख्नै नदिनेसम्मका

हर्कत गर्ने विरुद्ध राज्यले कुनै कारबाही नगर्नुले राज्यको प्रेस स्वतन्त्रताप्रतिको दृष्टिकोणमै प्रश्न उठिरहेको उल्लेख छ । ‘अतः महासंघले दाहालसँग जोडिएको घटनाको स्थलगत अध्ययन गर्न गठन गरेको मिसनले तयार पारेको प्रतिवेदनले दोषी औँल्याएका जो कोहीलाई तत्काल कानुनी कठघरामा उभ्याएर प्रेस स्वतन्त्रताप्रति सरकारको प्रतिबद्धतालाई व्यवहारमा उतार्न आवश्यक कदम चालिदिनु हुन महासंघ माननीय गृहमन्त्री समक्ष अनुरोध गर्दछ, महासंघका

महासचिव रामप्रसाद दाहालद्वारा हस्ताक्षरित पत्रमा माग गरिएको छ ।

सो प्रतिवेदनमा धरानका मेयर हर्क साम्पाङ र उनका समर्थकले दाहाललाई समाचार लेखेकै कारण ज्यान लिनेसम्मको धम्की दिएको उल्लेख छ । यस्तै नगर प्रमुख साम्पाङले नगर प्रमुखको कार्यभार सम्हालेलगत्तै उनले सुरु गरेको श्रमदानको अभियानलाई सकारात्मक मान्न सकिए पनि धरानको विकासका लागि श्रमदानमार्फत संकलन गरेको रकम उपमहानगरपालिकाको खातामा जम्मा नगरी निजी खातामा राखेर आफूखुसी निकास गरेकाे समाचारको विषय बनेको मात्र होइन स्थानीय सरकारको आर्थिक कारोबारमा पारदर्शीताको गम्भीर प्रश्न उठेकाले यसबारे राज्य संयन्त्रले छानविन गर्नुपर्ने मिसनको प्रतिवेदनले औँल्याएको छ ।

महासंघको पत्रमा योसँगै प्रेस स्वतन्त्रता हननका घटनाहरूमा संलग्नहरू सबैलाई कानुनी दायरामा ल्याउन आग्रह गरिन्छ भनिएको छ । पत्र बुझेसँगै गृहमन्त्री लेखकले महासंघको मागप्रति ध्यानाकर्षण भएको उल्लेख गर्दै प्रेस स्वतन्त्रता हननका संलग्नहरूलाई राज्यले कानुनी दायरामा ल्याउने प्रतिबद्धता जनाएका छन् ।

कांग्रेसले सार्वभौम सांसदलाई नियन्त्रण गर्न सक्दैन : सांसद बजगाई

काठमाडौँ- नेपाली कांग्रेसका सांसद राजेन्द्र बजगाईले पार्टी नेतृत्वले आफ्ना सांसदहरूलाई मन्त्रीहरूसित बोल्ल वा लेख्न नदिने प्रयास उचित नरहेको बताएका छन् ।

संसदीय दलको बैठकमा बोल्दै उनले सांसदहरू पार्टीका अधीनस्थ नभई जनताका सार्वभौम प्रतिनिधि भएको बताएका हुन् ।

सांसद बजगाईले बेलायतको उदाहरण दिँदै भनेका छन्, ‘पूर्वप्रधानमन्त्री डेभिड क्यामरुनले एक स्वास्थ्य उपकरण आपूर्तिकर्तालाई रात्रिभोजमा घुसाएको कारण आफ्नो स्वास्थ्यमन्त्रीलाई पदमुक्त गरेका थिए । क्यामरुनले

कैयौँ मन्त्रीहरूलाई बर्खास्त गर्दै नैतिक शासनप्रति आफ्नो प्रतिबद्धता देखाए । जुन कुरा नेपालका नेताहरूले सिक्न आवश्यक छ ।’

बजगाईले विभिन्न विवाद र भ्रष्टाचारका आरोपहरूबारे सरकारमा रहेका र नरहेका सबैले प्रष्ट पार्नुपर्ने बताए । आफ्नो पार्टीका सभापति शेरबहादुर देउवा लोकतान्त्रिक मूल्यहरूबारे गहिरो गरी जानकारी रहेको उल्लेख गर्दै उनले त्यस्ता सभापतिबाट बोल्ने रोकिनु अपेक्षा नगरिएको बताए ।

पार्टी नेतृत्वको आन्तरिक गुनासाहरू केवल पार्टी फोरममै सीमित गर्नुपर्ने धारणा पनि गलत रहेको बजगाईको टिप्पणी छ ।

नेतृत्वको आलोचना गर्न नपाइने अभ्यास कम्युनिस्ट पार्टीहरूमा हुने गरेको उल्लेख गर्दै उनले त्यसको सिको कांग्रेसजस्तो लोकतान्त्रिक दलमा नहुने धारणा राखे ।

ओलीको जन्मघर नजिकै प्रचण्डले गरे जनयुद्ध स्मारकको शिलान्यास

तेह्रथुम- माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’ले प्रधानमन्त्री समेत रहेका नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको जन्मस्थान तेह्रथुमको आठराईमा जनयुद्ध तथा शान्ति स्मारकको शिलान्यास गरेका छन् ।

सोमबार उपमहासचिव वर्षमान पुनलाई लिएर तेह्रथुम पुगेका प्रचण्डले आठराई गाउँपालिका-३ मा जनयुद्ध शान्ति सङ्ग्रहालयको शिलान्यास तथा सोही स्थानमा निर्मित ह्वाक् बगाले शहीद पार्कको उद्घाटन गरेका हुन् । माओवादी तेह्रथुमका नेता रघु गौतमका अनुसार स्मारक निर्माणका लागि संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयले चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा एक करोड रूपैयाँ विनियोजन गरेको छ ।

पाँचथरको गोपेटार प्रहरी चौकी

आक्रमणमा घाइते भएका लडाकुहरूको उपचार भइरहेको स्थानलाई घेरा हाली सुरक्षाकमीले आक्रमण गरेका थिए ।

सो स्थान प्रधानमन्त्री ओलीको गाउँ साविकको इवा गाविस-२ तथा हालको आठराई गाउँपालिका-४ खानीगाउँ नजिकै अवस्थित छ ।

प्रमुख दुई कम्युनिस्ट घटक एमाले र माओवादीविच सशस्त्र माओवादी युद्धलाई जनयुद्ध वा हिंसात्मक द्वन्द्व भन्ने विषयमा मतभेद जारी रहेका बेला प्रचण्डले ओलीको गाउँमा जनयुद्ध स्मारकको शिलान्यास गरेका हुन् । सो क्षेत्रबाट कोशी प्रदेशसभामा माओवादी केन्द्रका दुर्गा चापागाईँ निर्वाचित भएका छन् ।

केपी ओलीको जन्मघर नजिकै निर्माण हुन लागेको सङ्ग्रहालय ३३ रोपनी

क्षेत्रफलमा फैलिएको छ ।

तत्कालीन बाबुराम भट्टराई नेतृत्वको सरकारले विसं २०७१ सालमा उक्त स्थानमा स्मारक र सङ्ग्रहालय बनाउने निर्णय गरेको थियो ।

स्मारक शिलान्यास कार्यक्रममा प्रचण्डले जनयुद्धमा पहिलो पटक ठुलो नरसंहार भएको स्थानलाई राजनीतिक पर्यटनको गन्तव्य बनाउन सकिने बताए ।

‘यो क्षेत्रको ऐतिहासिक राजनीतिक पर्यटनको गन्तव्य बनाउन सकिन्छ, प्रचण्डले भने ।

एमाले र कांग्रेस सम्मिलित गठबन्धनप्रति कटाक्ष गर्दै प्रचण्डले यो गठबन्धन दल र दल मिलेर नभई दलाल-दलाल मिलेर निर्माण गरेको आरोप लगाए ।

शिलान्यास कार्यक्रममा उक्त घटनामा मारिएका सबै २१ जनाका परिवारका सदस्यलाई प्रचण्डले दोसल्ला ओढाएर सम्मान गरेका थिए । प्रचण्डले जनयुद्धका समयमा पूर्वी कमान्डको सैन्य राजनीतिक नेतृत्व गरेका माओवादी उपमहासचिव वर्षमान पुनलाई पनि सँगै लिएर तेह्रथुम पुगेका थिए ।

रामेछाप डायरी

रामेछाप अस्पतालमा यहि माघ २७ र ३० गते विशेषज्ञ चिकित्सकले सेवा दिने

रामेछाप- रामेछाप अस्पताल रामेछापमा हरेक महिनाको १ दिन विशेषज्ञ चिकित्सकले सेवा दिइरहेका छन । अस्पतालमा विशेषज्ञ/विशिष्टकृत सेवा विस्तार गर्न हरेक महिनाको १ दिन विशेषज्ञ चिकित्सक सहितको ओ.पि.डी सेवा संचालन भइरहेको अस्पतालका अस्पतालका निमित्त मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा. केशव श्रेष्ठले बताउनुभयो ।

यहि माघ २७ गते आइतबार मुटु रोग विशेषज्ञ,स्त्री रोग विशेषज्ञ,नाक कान तथा घाँटी रोग विशेषज्ञले सेवा दिनेछन । यसैगरी माघ ३० गते बुधवार पेट,आन्द्रा तथा कलेजो रोग विशेषज्ञ र मानसिक तथा नशा रोग विशेषज्ञले सेवा दिने निमित्त मेसु श्रेष्ठले बताउनुभयो । बिहान ८ बजेदेखि १२ बजेसम्म बिरामीले नाम दर्ता गर्न सक्नेछन् । बिहान ११ बजेदेखि बिरामी चेकजाँच सुरु हुने अस्पतालले जनाएको छ । स्वास्थ्य बिमा गर्नुभएको सेवाग्राहीलाई अनिवार्य बिमा कार्ड लिएर आउन पनि अस्पताल प्रशासनले आग्रह गरेको छ ।

साथै सहिद दिवसको अवसरमा यहि माघ १६ गते ३० वर्ष माथिका नागरिकहरूलाई निशुल्क नसर्ने रोग (उच्च रक्तचाप, मधुमेह, दम, उच्च कलेष्ट्रोल, आदि) पहिचानको लागि जाँच गराईने भएकाले निशुल्क सेवाको फाईदा लिई स्वास्थ्य जाँच गर्न पनि अस्पतालले अनुरोध गरेको छ । रामेछाप अस्पतालमा बाल रोग विशेषज्ञ डा निरज श्रेष्ठले २४ सै घण्टा सेवा दिइरहनुभएको छ । अस्पतालमा विशेषज्ञ चिकित्सक सहितको सेवा प्रवाह भएपछि बिरामीको चाप बढेको छ ।

किशोरीहरूका लागि आत्मरक्षा सम्बन्धी ३ दिने तालिम

रामेछाप- रामेछाप नगरपालिकाको आयोजनामा किशोरीहरूका लागि आत्मरक्षा सम्बन्धी ३ दिने तालिम आज रामेछाप नगरपालिकामा सम्पन्न भएको छ । तालिममा रामेछाप नगरपालिका भित्रका माध्यमिक तहका हरेक विद्यालयबाट २ जना किशोरी, नगरबाल सञ्जाल, वडा बाल सञ्जाल, विद्यालय नर्स र एकजना शिक्षकलाई आत्मरक्षा सम्बन्धी तालिम दिईएको छ ।

तालिममा सहभागि भएपछि धेरै सिप सिकेको र सिकेको सिप तालिममहलमै नछोडी व्यवहारमा लागु गर्ने विद्यालयमा गएर साथीहरूलाई पनि सिकाउने तालिमका सहभागि किशोरी निकिता नेपालीले बताउनुभयो । त्यस्तै तालिमका सहभागि शिक्षक देवी दाहालले सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक ढङ्गले सिकाएकोमा खुशी व्यक्त गर्नुभयो । साथै आगामि दिनमा

पनि यो कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन आग्रह गर्नुभयो ।

समापन कार्यक्रममा बोल्दै रामेछाप नगरपालिकाका उपप्रमुख बालकुमारी कार्की थापाले समस्या परेपछि मात्र आत्मरक्षा गर्ने गर्ने भन्दा पनि सुरुमै आफूसँग कुन नियतले व्यवहार गरिरहेको छ ? त्यो बुझ्ने र त्यसको प्रतिकार गर्नुपर्ने बताउनुभयो । सुरुमा बुझेर प्रतिकार गर्ने प्रतिकार गर्दा पनि समस्या समाधान नभएमा उजुरी गर्ने, विद्यालयका शिक्षकलाई घरमा अभिभावकलाई जानकारी गराउन आग्रह गर्नुभयो ।

तालिमको समापन कार्यक्रममा बोल्दै कार्यक्रमका प्रमुख अतिथी रामेछाप नगरपालिकाका नगरप्रमुख लवश्री न्यौपानेले आफुमा सकारात्मक सोच राख्नुपर्ने, आफु बदलिने र अरुलाई बदल्नुपर्ने बताउनुभयो । कसैले फकाउन, प्रलोभन देखाउन र डर, धम्की, त्रास देखाउन पनि सक्ने भएकाले यस्तो अवस्थामा सहजीकरण गर्ने, निराकरण गर्ने र कसरी आत्मरक्षा गर्ने भन्ने विषयमा अब सक्षम भएकोमा खुशी व्यक्त गर्नुभयो ।

प्रशिक्षक पार्वती कडेरियाले तालिमको प्रशिक्षण दिनुभएको थियो भने तालिमको सहजीकरण रामेछाप नगरपालिका महिला तथा बालबालिका शाखाका शाखा प्रमुख विमला शर्माले गर्नुभएको थियो ।

रामेछाप अस्पतालमा विरामीको चाप बढ्दो

रामेछाप- जाडो बढेसँगै रामेछाप अस्पतालमा विरामीको चाप बढेको छ । आजभोली दैनिक विरामीको संख्या बढ्दो छ । अस्पतालका निमित्त मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा. केशव श्रेष्ठका अनुसार हाल दैनिक १ सय देखी १ सय ५० जनासम्म विरामीहरु अस्पतालमा आउने गरेका छन् ।

जाडो बढेसँगै अस्पतालमा दम, रुघाखोकी, ज्वरो, निमोनिया, सुगर/प्रेसर कन्ट्रोल नभएका विरामीहरुको चाप बढेको उहाँले बताउनुभयो । अस्पतालको सबै शैया विरामीले भरिएको छ । अहिले २४ जना विरामी वेड भर्ना भएर उपचार गराइरहेको निमित्त मेसु श्रेष्ठले बताउनुभयो । वेड भर्ना भएका धेरै विरामीहरु दम, रुघाखोकी, ज्वरो, निमोनियाको रहेको उहाँले बताउनुभयो ।

अस्पतालमा दैनिक बालकदेखि वृद्धवृद्धा तथा सबै उमेर समूहका विरामीहरु चेकजाँचको लागि आउने गरेको अस्पतालले जनाएको छ । पछिल्लो समय आर्थिक अवस्था कमजोर भएका धेरै विरामीहरु अस्पतालमा आएर निशुल्क उपचार सेवा लिएर गएका छन । अस्पतालमा हरेक महिनाको एक दिन विशेषज्ञ चिकित्सकले सेवा दिइरहेका छन ।

अस्पतालमा विशेषज्ञ/विशिष्टकृत सेवा विस्तार भएपछि उपचारको लागी आउने

विरामीको संख्यामा समेत वृद्धि भएको छ । अस्पतालमा प्रसुती सेवा लिने महिलाको संख्या समेत बढेको छ । वितेको ४ आर्थिक वर्षको तथ्याङ्कलाई हेर्दा अस्पतालमा प्रसुती सेवा लिने महिलाको संख्या दोब्बरले बढेको हो । पछिल्लो समय जिल्लामै भरपर्दो प्रसुति सेवा सञ्चालन भएपछि जिल्लावासीलाई सहज भएको छ ।

प्रसुति सेवाकै लागि चर्को शुल्क तिरेर राजधानी काठमाडौँ लगायत सुविधा सम्पन्न अस्पताल लानुपर्ने महिलाका लागि जिल्लामै भरपर्दो प्रसुति सेवा सञ्चालन भएपछि सहज भएको हो । प्रसुति सेवाकै लागि रामेछाप सहित छिमेकी जिल्ला सिन्धुली, ओखलढुंगा र दोलखाबाट समेत आउने गरेको अस्पतालले जनाएको छ ।

बिहीबारदेखि भृकुटीमण्डपमा चेम्बर एक्सपो २०२५

काठमाडौं- नेपाल चेम्बर अफ कमर्सले चेम्बर एक्सपो २०२५ आयोजना गर्ने भएको छ। आठौँ चरणको यो एक्सपो आउने माघ १७ गतेदेखि २१ गतेसम्म भृकुटीमण्डपमा आयोजन गर्न लागेको हो।

स्थानीय उत्पादनहरूको प्रवर्धन एवं बजारीकरण तथा व्यापार अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्य एकोको रहेको चेम्बर अफ कमर्सका अध्यक्ष कमलेश कुमार अग्रवालले बताएका छन्। उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय अन्तर्गतको व्यापार तथा निकासी प्रवर्धन केन्द्रसँगको सहकार्यमा चेम्बरले एक्सपो गर्न लागेको हो।

आजको कार्यक्रममा व्यापार तथा निकासी प्रवर्धन

CEAN को CSR पहललाई समर्थन गर्दै हिमालय एअरलाइन्स

काठमाडौं- चाइनिज इन्टरप्राइजेज एसोसिएसन अफ नेपाल CEAN सँगको सहकार्यमा सामाजिक उत्तरदायित्व पहलका लागि हिमालय एअरलाइन्सले २२ जनवरी २)२५ मा प्रयास नेपालका बालबालिकाहरूको निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण आयोजना गरेकोछ।

१६ औँ चिनिया टोलीले बालबालिकाहरूको शारीरिक अवस्था तथा आवश्यकताहरू ध्यानमा राखी वरिष्ठ चिकित्सकहरूद्वारा माया र ममताका साथ विभिन्न जाँचहरू, स्वास्थ्य शिक्षा तथा गतिविधिहरू संचालन गरे।

चिनियाँ नयाँ वर्षको अवसरमा नेपाल चाइनिज इन्टरप्राइजेज एसोसिएसन अफ नेपालले बालबालिकाका लागि एक वर्षको आपूर्तिसँगै दैनिक अत्यावश्यक किराना, खाजा र अन्य अत्यावश्यक सामग्रीको लागि रु ६ लाखको चेक हस्तान्तरण गरेको हो।

२०१७ देखी प्रयास नेपाल तथा अन्य अनाथालयहरूलाई सहयोग गर्दै हिमालय Pc/nfOG:f\ CEAn\ सदस्यहरूमध्य एक उत्कृष्ट उदाहरण बनेको छ। कार्यक्रममा हिमालय एअरलाइन्सका अध्यक्ष भो एनयोडले स्नेहपूर्वक भन्नुभयो, हामीले गर्ने सबै कुरा सानो योगदान हुन सक्छ तर यी बालबालिकाको निदोष मुस्कान र दृढताले हामीलाई अनन्त शक्ति प्रदान गर्दछ। बालबालिकाहरू खुसी तथा स्वस्थ रुपमा हुर्किएको देख्न पाउनु नै हाम्रो लागि सबैभन्दा ठूलो प्रेरणा हो।

२००३ मा स्थापना भएदेखि प्रयास नेपाल विशुद्ध

केन्द्रका कार्यकारी प्रमुख शरद विक्रम राणाले देश भित्र खपत हुने सफ्टवेयरहरूको प्रयोग गर्दा आन्तरिक उत्पादन एवं प्रतिस्पर्धाकै आधारमा चयन गरिनुपर्नेमा जोड दिए।

क्षेत्रीय एवं अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारिक समुदायको प्रत्यक्ष सहभागिताले अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा भइरहेका आर्थिक गतिविधि, प्रविधिको प्रयोग एवं व्यापार व्यवस्थापनका नयाँ आयामहरूलाई नजिकबाट नियाल्न सहयोग पुग्ने चेम्बर मेला समितिका सभापति राष्ट्रभुषण चाकुवजीले जानकारी दिए।

चेम्बर अफ कमर्सको सूचना प्रविधि समिति सभापति विज्ञान श्रेष्ठले चेम्बर एक्सपोमा यो पटक आईटी उत्पादनहरूलाई उच्च प्राथमिकतामा राखिएको बताए।

चेम्बर एक्सपोमा नेपाल, बंगलादेश, भारत, चीन, थाईल्याण्ड, युएई, दक्षिण कोरिया, मलेसिया, पाकिस्तान लगायतका देशहरूमा उत्पादित वस्तुहरूको प्रदर्शनी र व्यवसायीहरूले सहभागिता जनाउने जनाइएको छ।

स्वदेशी र विदेशी गरि १२५ भन्दा बढी स्टलहरू एक्सपोमा राखिनेछन्। ५ दिन सम्म चलने एक्सपोमा कम्तिमा ५० हजार दर्शकले अवलोकन गर्ने अनुमान आयोजकको छ।

रूपमा अनाथ बालबालिकाहरूको जीवन सुधार गर्न प्रतिवद्ध भई गैर-नाफामुखी र गैर-सरकारी संस्थाको रूपमा रहेको छ। हाल, अनाथालयले १८ बालबालिकाको हेरचाह गर्दै आएकोछ। उनीहरूलाई न्यायो आश्रय, गुणस्तरीय शिक्षा र विचारशील मनोवैज्ञानिक सहयोग प्रदान गर्दै, वच्चाहरूलाई आत्मनिर्भर र आत्मविश्वासी व्यक्तित्व विकास गर्न र सामाजिक र स्वतन्त्र जीवनको भविष्यको लागि राम्रोसँग तयार पार्न जीवन सीप प्रशिक्षण प्रदान गर्दै आएकोछ।

यसप्रकारका परोपकारी क्लिनिक तथा सहयोगी गतिविधिहरूले अनाथालयका बालबालिकाहरूलाई सहायता मात्र ल्याएनन् तर दुई देश बीचको मित्रतञ्जामा न्यानो र उज्यालो रंग थपेर पूर्ण रूपमा चिनियाँ कम्पनीहरूको नेपाल प्रति जिम्मेवारी र अपार स्नेहलाई व्यक्त गरेको छ।

यशोदा फूड्सको ग्लोबल कार्यकारी निर्देशकमा शाह नियुक्त

काठमाडौं- खाद्यवस्तु बजारको अग्रणी नेपाली कम्पनी यशोदा फूड्स प्रालिले ग्लोबल कार्यकारी निर्देशकमा जीपी शाहलाई नियुक्त गरेको छ। अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा वार्षिक टर्नओभर एक सय करोडभन्दा माथि भएको यशोदा फूड्सले भारत, क्यानडा, अमेरिका, बहराइन, कुवेत, यूएई, जापान, यूके, इटाली, मलेसिया, अष्ट्रेलिया, कोरिया, भुटान, हङकङ, कतार, सिंगापुर, न्यूजिल्यान्ड लगायत १५ भन्दा बढी देशमा आफ्ना उत्पादन निर्यात गर्न गरेको छ।

कम्पनीले शुक्रबार काठमाडौँको हायात सेन्ट्रक होटलमा आयोजना गरेको समारोहमा नयाँ नेतृत्वसँग उत्कृष्टताको नयाँ यात्रा प्रारम्भ भएको घोषणा गरेको छ। समारोहमा औद्योगिक क्षेत्रका विशिष्ट व्यक्तित्वहरू, व्यावसायिक साझेदारहरू र मिडिया प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति थियो। कार्यक्रममा कम्पनीका अध्यक्ष

आफ्नो यात्रा अगाडि बढाउन पाउँदा म निकै उत्साहित छु, उनले भने। कम्पनीले आफ्नो परम्परागत विरासतलाई कायम राख्दै खाद्य पदार्थ क्षेत्रमा नवप्रवर्तन भित्र्याउने उद्देश्य लिएको जानकारी समारोहमा दियो। भविष्यमा खाद्य उत्पादनका साथै एफएमसीजी उत्पादनहरू पनि सार्वजनिक गर्ने कम्पनीको लक्ष्य छ।

आयातका लागि डलर बेचेर भारु खरिद बढ्दै

काठमाडौं- डलर विक्री गरेर भारतीय रुपैयाँ (भारु) किन्ने क्रम बढ्न थालेको छ। चालु आर्थिक वर्ष ५ महिनामा १ अर्ब ६४ करोड २० लाख रुपैयाँ डलर सटही बापत १ खर्ब ३७ अर्ब भारु खरिद गरिएको छ।

पोहोर पाँच महिनामा १ अर्ब ३८ करोड रुपैयाँ डलर विक्री गरी १ अर्ब ३८ करोड रुपैयाँ भारु खरिद गरिएको थियो। चालु आर्थिक वर्ष साउनमा २८ अर्ब ५८ करोड भारु खरिद गरिएको थियो।

त्यसैगरी, भदौमा १८ अर्ब ५५ करोड, असोजमा २५ अर्ब १६ करोड, कात्तिकमा २८ अर्ब ६३ करोड र मंसिरमा ३७ अर्ब २१ करोड रुपैयाँ भारु खरिद गरिएको तथ्यांकमा उल्लेख छ।

डलर विक्री गरी भारु खरिद गर्नु भनेको भारतबाट वस्तु आयात बढ्नु हो। वस्तु आयात बढ्दै जाँदा डलर विक्री गरी भारतीय रुपैयाँ खरिद गर्ने क्रम बढ्ने राष्ट्र बैंकका अधिकारीहरू बताउँछन्।

दुई वर्षदेखि आयात अपेक्षितरूपमा बढ्न नसक्दा अर्थतन्त्रले गति लिन सकिरहेको छैन। आयातमा कमीले बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा लगानीयोग्य रकम थुप्रिएको छ भने बैंक व्याजदर न्युनतम विन्मुमा आएको छ। यस्तै विदेशी मुद्रा सञ्चिति राष्ट्र बैंकमा थुप्रिएकाले अर्थतन्त्र चलायमान हुन सकेको छैन।

अर्थतन्त्रले गति लिन नसक्दा राजस्व लक्ष्यअनुरूप संकलन हुन नसकेको अवस्था छ। लक्ष्यअनुसार राजस्व नउठ्दा विकास निर्माणको काममा असर परेको छ। पूर्वाधार निर्माणले तीव्रता लिन नसक्दा त्यसको असर अर्थतन्त्रमा देखिएको छ।

डलर विक्री गरेर भारु साट्ने क्रम बढेसँगै आयातमा सुधार देखिन थालेको छ। पुस महिनामा यो वर्षकै धेरै आयात भएको छ। भन्सार विभागका अनुसार पुसमा १ खर्ब ६१ अर्ब रुपैयाँको वस्तु आयात भएको हो।

अर्थविद् केशव आचार्य भारु खरिद बढ्दा यसले भारतबाट हुने आयात बढ्न थालेको भनेर बुझ्नुपर्ने बताउँछन्।

‘नेपालमा आयात हुने अधिकांश वस्तु भारतबाट आउँछ। हाम्रो निर्यातको तुलनामा आयात धेरै छ,’ उनले भने, ‘भारतसँग स्थिर विनिमय दर प्रणाली अवलम्बन गरेका कारण आयातित वस्तुको भुक्तानी भारुमा दिनुपर्ने हुन्छ।’

अहिले विदेशी विनिमय सञ्चिति पर्याप्त छ। डलर बेचेर साटोको भारुबाट वस्तु आयात गर्दा मुद्रा सञ्चितिमा खासै फरक नपर्ने उनको भनाइ छ।

‘बीओपी भारतसँग घाटामा भए पनि समग्रमा

घाटामा छैन। त्यसकारण तत्काल केही फरक पर्दैन,’ उनले भने, ‘भविष्यमा सञ्चिति केही घट्छ। विदेशी विनिमय सञ्चिति घट्दै गयो भने व्याजदर बढ्दै जाने सम्भावना हुन्छ। तर, ७ महिनालाई पुग्ने सञ्चिति भए

पुग्नेमा अहिले १५ महिनाका लागि पुग्ने रहेकाले डलर विक्री गरी भारु खरिदले फरक पर्दैन।

चालु आर्थिक वर्ष छ महिनामा ८ खर्ब २२ अर्बको वस्तु आयात भएको छ। पोहोर यसै अवधिमा ७ खर्ब ६८ अर्बको वस्तु आयात भएको थियो।

नेपालमा अधिकांश वस्तु भारतबाट आयात गर्ने गरिएको छ। अधिकांश वस्तु आयात गर्दा भारुमा नै भुक्तानी गर्ने गरिएको छ। त्यसकारण राष्ट्र बैंकले डलर विक्री गरेर भारुको आपूर्ति गर्नुको विकल्प छैन।

चालु आर्थिक वर्ष भारतबाट मात्रै ५ खर्ब २ अर्ब ८५ करोड रुपैयाँको वस्तु आयात गरिएको भन्सार विभागको तथ्यांक छ। यो कुल आयातको ६१ प्रतिशत हो।

भारतबाट साउनमा ७७ अर्ब ६८ करोड, भदौमा ८२ अर्ब ९७ करोड, असोजमा ८० अर्ब, कात्तिकमा ७६ अर्ब, मंसिरमा ९४ अर्ब र पुसमा ९२ अर्ब रुपैयाँ बराबरको आयात भएको छ।

राष्ट्र बैंकका कार्यकारी निर्देशक गुणाकर भट्ट डलर विक्री गरेर भारु खरिद गर्नु भनेको भारतबाट वस्तुको आयात बढ्न थालेको रूपमा लिनुपर्ने बताउँछन्।

‘भारु साट्ने रिसियो बढ्नुले भारतबाट आयात बढ्न थालेको भन्ने देखाउँछ। आयातको भोलुम बढेन भने हामीले आयात गर्ने वस्तुको मूल्य बढ्न थालेको भन्ने बुझ्नुपर्छ,’ उनले भने, ‘आयात बढ्नु भनेको आर्थिक गतिविधि बढ्ने संकेत हो।’

वस्तुगत आधारमा यातायात उपकरण, सवारी साधन तथा सवारी साधनका स्पेयर पार्ट्स, भटमास तेलको कच्चा पदार्थ, स्पन्ज आइरन, लसुन लगायतको आयात बढेको छ। कच्चा पदार्थको आयात बढ्नुले अर्थतन्त्र चलायमान हुने संकेत देखिएको जानकारीहरू बताउँछन्।

महालक्ष्मी विकास बैंकको बिजचित्र फोटो ग्राफी प्रतियोगिता सम्पन्न

काठमाडौं- महालक्ष्मी विकास बैंकले अगस्ट १० मा मनाइने विश्व फोटोग्राफी दिवसको अवसरमा आयोजना गरेको महालक्ष्मी विकास बैंक बिजचित्र फोटोग्राफी प्रतियोगिता-संस्करण २ को पुरस्कार वितरण कार्यक्रम मिति २०८१/१०/१० मा सम्पन्न भएको छ।

काठमाण्डौं, दरबारमार्गमा आयोजित एक कार्यक्रमका बीच प्रथम, द्वितिय, तृतीय स्थान तथा पब्लिक च्वाइस अवार्ड हासिल गर्ने फोटोग्राफरहरूलाई पुरस्कार वितरण गरिएको हो। उक्त प्रतियोगितामा सुवास श्रेष्ठ प्रथम, शौरभ बज्राचार्य दोस्रो र पारस राज बज्राचार्य तेस्रो हुन सफल हुनुभएको छ।

विजेताले प्रमाणपत्रका साथमा क्रमश २० हजार, १५ हजार र १० हजार रुपैयाँको नगद पुरस्कार प्राप्त गर्नुभएको छ। पब्लिक च्वाइसमा सबैभन्दा बढी भोट प्राप्त गरी घनश्याम श्रेष्ठले पब्लिक च्वाइस अवार्ड जित्न सफल हुनुभएको छ। उहाँले प्रमाणपत्रको साथै ५ हजार रुपैयाँ प्राप्त गर्नुभएको छ।

यसका साथै पुरस्कार वितरण कार्यक्रममा बैंकको तर्फबाट उत्कृष्ट १५ फोटोग्राफरहरूलाई प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको थियो। उक्त प्रतियोगितामा सहभागी हुनका लागि स्थानीय साना तथा मझौला व्यापारहरू भर्नुले फोटोहरू खिचेर पठाउनुपर्ने नियम अनुसार विभिन्न फोटोग्राफरहरू मार्फत विभिन्न फोटोहरू प्राप्त भएका थिए।

प्रतियोगितामा समावेश सम्पूर्ण फोटोहरू उत्कृष्ट

तथा स्थानीय तहमा सञ्चालित व्यवसायहरू मार्फत सकारात्मक सन्देश प्रदान गर्ने खालका थिए। प्रतियोगिताको मूल्यांकनकोलागि छानिएको ३ सदस्यीय निर्णायक समिति मार्फत १५ वटा उत्कृष्ट तस्विरहरू छानिएको थियो।

यस्ता कार्यहरूबाट स्थानीय व्यवसाय, उद्यमशिलता, स्थानीय कलाको प्रवर्द्धन तथा प्रचारप्रसार गर्न सहयोग पुग्ने विश्वास बैंकले लिएको छ।

बैंकले हालै ग्राहकहरूलाई अत्याधुनिक, सुरक्षित तथा सहज डिजिटल बैंकिङ्ग सुविधा उपलब्ध गराउने बैंकको निति बमोजिम मोबाइल एप्लिकेसनलाई परिष्कृत गर्दै ‘महालक्ष्मी स्मार्ट साथी’ सञ्चालनमा ल्याएको छ।

गर्न सकेनौं-सीइओ खनाल

थुप्रिरेको छ,’ उनले भने, ‘आर्थिक गतिविधि सुस्त हुँदा ऋण असुली प्रभावित भइ बैंकिङ क्षेत्रमा निष्कृय कर्जा बढिरहेको छ।’

चालु आर्थिक वर्ष दोस्रो त्रैमासमा वाणिज्य बैंकहरूको औसत निष्कृय कर्जा बढेर ४।४८ प्रतिशत पुगेकामा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकको ४।९६ प्रतिशत छ। उनले यसो भनिरहँदा कार्यक्रममा अर्थमन्त्री विष्णु पौडेल पनि थिए।

खनालले बढ्दो रेमिटेन्सले तरलता फालाफाल हुन पुगेको र त्यही कारण व्याजदर घट्नु गइ व्यवसायीहरूले राहतको महशुस गरेको बताए।

गाडीमा राखेर तरकारी बेच्ने माथि नगर प्रहरीको धरपकड

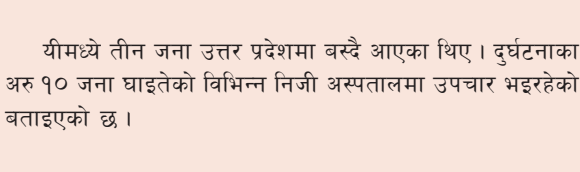
काठमाडौँ- काठमाडौँ महानगर पालिकाको नगर प्रहरी बलले गाडीमा तरकारी राखेर बेच्नेमाथि धरपकड गरेको छ । काठमाडौँ महानगरपालिका-१५ डल्लुस्थित चौतारा अगाडि सानो हाते ट्याक्टर (पावर ट्रिलर)मा तरकारी राखेर बिक्री गरिरहेका सुमन तामाङमाथि महानगर प्रहरीले धरपकड गरेको हो । ‘स्थानीयहरूकै आग्रहमा तामाङले तरकारी बेच्न त्यहाँ ट्याक्टर रोकेका थिए । स्थानीयले तरकारी खरिद गरिरहेकै समयमा

एकसासि महानगर प्रहरीले उनीमाथि धरपकड गरे,’ प्रत्यक्षदर्शी एक स्थानीय भन्छन्। स्थानीय बासिन्दाले नगर प्रहरीको नियन्त्रणबाट तामाङलाई फुत्काउने प्रयास गरे पनि नसकिएको ती प्रत्यक्षदर्शी भन्छन्। विचरा उनले तरकारी बेच्दा कसैलाई अफठयारो भएकै थिएन, हामीले केही नगर्न भन्यौं । तर, महानगर प्रहरीको टोलीले यहाँ बेच्न मिल्दैन, अनुमती खै, भन्दै जंगिदै उनलाई जबरजस्ती लिएर गए,’ उनले भने ।

अन्तराष्ट्रिय

भारतमा पुष्पक एक्सप्रेस ट्रेन दुर्घटनामा मारिनेको सत्त्या १९ पुग्यो

काठमाडौँ- भारतमा पुष्पक एक्सप्रेस दुर्घटनामा मारिनेको सङ्ख्या १९ पुगेको छ । मृतकहरूमध्ये १२ जनाको पहिचान भएको छ । यीमध्ये चार जना नेपाली रहेको थाहा भएको छ । प्रहरीले मृतकका आफन्तहरूसँग सम्पर्क गरिरहेको छ । बुधवार करिब ५ वजे जलगांवमा पुष्पक एक्सप्रेसमा आगो लागेको अफवाह फैलिएको थियो । त्यसपछि, हतारिएर यात्रीहरू भ्यालबाट हाम फाल्न लागे । यस क्रममा अर्को लिकमा आइरहेको रेलले ठक्कर दिँदा घटनास्थलमै १२ जनाको मृत्यु भयो । अन्य कयौँ घाइते भएका थिए । घाइतेहरूको उपचार भइरहेको बताइएको छ । सनाखत भएका चार जना नेपालका भएको प्रहरीले बताएको छ । मृतकहरू ४२ वर्षीय कमला नवीन भण्डारी, ४० वर्षका लच्छीराम कन्नु पाशी, १० वर्षका हिमु नंदराम विश्वकर्मा र ८० वर्षीय जयकला बडे जयकाडी हुन् ।

यीमध्ये तीन जना उत्तर प्रदेशमा बस्दै आएका थिए । दुर्घटनाका अरु १० जना घाइतेको विभिन्न निजी अस्पतालमा उपचार भइरहेको बताइएको छ ।

दुई किशोरी मृत भेटिएको घटनाको प्रभावकारी अनुसन्धान गर्न माग

अछाम- अछामको ढकारी गाउँपालिका-८ पल्साँताका दुई किशोरी जंगलमा मृत फेला परेको घटनाबारे अछामका जनप्रतिनिधिले गृहमन्त्रीको ध्यानाकर्षण गराएका छन् । ढकारी गाउँपालिका-८ की १५ वर्षीया सरस्वती खड्का र १४ वर्षीया इशरा खड्काको सुनघर सामुदायिक वनमा शनिवार बेलुकी मृत अवस्थामा फेला परेका थिए । घटना शंकास्पद रहेको भन्दै आफन्तले प्रभावकारी अनुसन्धान गर्न माग गरिरहेका छन् ।

यही क्रममा अछाम-१ का सांसद तथा पूर्वमन्त्री शेरबहादुर कुँवर, अछाम-२ का सांसद पुष्पबहादुर शाह, पञ्चदेवल विनायक नगरपालिकाका प्रमुख अम्बिका चलाउनेले यो घटनाको प्रभावकारी अनुसन्धानको आग्रह गर्दै गृहमन्त्री रमेश लेखकको ध्यानाकर्षण गराएका हुन् । त्यसक्रममा गृहमन्त्री लेखकले घटनाको सुरुवातदेखि नै आफूले गम्भीरतापूर्वक लिएको भन्दै प्रहरीले सुक्ष्म रूपमा

अनुसन्धान गरिरहेको बताएका थिए । घटनाको अनुसन्धान गरिरहेको प्रहरीले दुईजनालाई पक्राउ गरेको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय अछामका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक ईश्वरी भण्डारीका अनुसार किशोरीसँगै गोठालो गएका दुईजनालाई अनुसन्धानका लागि नियन्त्रणमा लिइएको हो । २० वर्षमुनिका भएकाले प्रहरीले उनीहरूको परिचय भने खुलाएको छैन । शनिवार घरबाट बाक्का चराउन गएका दुवै किशोरी बेपत्ता भएका थिए । खोजी गर्ने क्रममा दुवै जना मृत अवस्थामा फेला परेका थिए । टाउको र शरीरमा गम्भीर चोट लागेको अवस्थामा भेटिएका उनीहरूको भेरी प्रादेशिक अस्पतालमा पोष्टमार्टम गरिएको छ । यसबीच, गृहमन्त्रीसमक्ष भारतमा हालै भएको रेल दुर्घटनामा ज्यान गुमाएका अछामका पाँच नागरिकको परिवारलाई राहतका लागि पनि ध्यानाकर्षण गराएको सांसद कुँवरले जानकारी दिए । गृहमन्त्रीसँगको छलफलमा जनप्रतिनिधिहरूले रोजगारीका लागि भारत जाने नेपाली मजदुरको स्वास्थ्यबीमाको व्यवस्था गर्न पनि माग गरेका थिए ।

इतिहासबाट पाठ सिकेर भूकम्प प्रतिरोधी घर बनाउन आवश्यक : उपप्रधानमन्त्री सिंह

काठमाडौँ- उपप्रधानमन्त्री एवं शहरी विकासमन्त्री प्रकाशमान सिंहले भूकम्पका कारण हुने जनधनको क्षति कम गर्न राष्ट्रिय भवन संहिता पालना गर्नु अपरिहार्य रहेको बताएका छन् । सोमबार काठमाडौँमा २७ औँ भूकम्प सुरक्षा दिवसको अवसरमा आयोजित कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उनले यस्तो बताएका हुन् । नेपाल बाढी, पहिरो, महामारी, आगलागी, भूकम्प लगायतका कयौँ प्रकोपहरूबाट बारम्बार प्रभावित हुने गरेको उनले बताए । ‘हाम्रो मुलुक बाढी, पहिरो, महामारी, आगलागी, भूकम्प लगायतका कयौँ प्रकोपहरूबाट बारम्बार प्रभावित हुने गरेको छ । पछिल्लो

समय हामी लगातार विभिन्न खालका विपद् जन्म घटनाबाट प्रभावित हुँदै आएका छौँ,’ उनले भने, ‘भूकम्पका कारण हुने जनधनको क्षति कम गर्ने राष्ट्रिय भवन संहिता पालना गर्नु अपरिहार्य छ । बाढी, पहिरो, महामारी, आगलागी, चट्याङ, शितलहर लगायतका विपद्का घटनाहरूबाट सुरक्षित हुन त्यसैअनुसार पूर्वतयारी तथा खोज उद्धार अवस्थामा सुधार गर्नु आवश्यक छ ।’ इतिहासबाट पाठ सिक्दै अब बन्ने घर संरचनाहरू भूकम्प प्रतिरोधी बनाउनु अहिलेको आवश्यकता रहेको उपप्रधानमन्त्री सिंहको भनाइ थियो । ‘भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरणका लागि भूकम्प प्रतिरोधी थेग्न नसकौं हाम्रो घर एवं भौतिक संरचनाहरू भूकम्पमा गर्त्यामगुलुम ठले र हामीले अथाह जनधनको क्षति व्यहोर्नुप्यो । इतिहासबाट पाठ सिक्दै अब बन्ने घर संरचनाहरू भूकम्प प्रतिरोधी बनाउनु आजको आवश्यकता हो,’ उनले भने । उपप्रधानमन्त्री सिंहले प्राकृतिक प्रकोप र विपद्ले भौगोलिक सीमा नभन्ने भन्दै सबैको सहकार्य र सहयोग जरुरी रहेको पनि बताए ।

हुम्ला अस्पतालमा ज्येष्ठ नागरिकको उपचारका लागि छुट्टै शय्याको व्यवस्था

हुम्ला- हुम्ला जिल्ला अस्पतालमा ज्येष्ठ नागरिकको उपचारका लागि छुट्टै शय्याको व्यवस्था गरिएको छ । जिल्ला अस्पतालमा उपचारका लागि आउने ज्येष्ठ नागरिकमा अन्य विरामीसँगै उपचार हुँदा समस्या हुने भएकाले पनि उनीहरूको उपचारमा सहज होस् भनेर छुट्टै शय्याको व्यवस्था गरिएको सामाजिक सुरक्षा इकाइ शाखाका उजिर बोहराले जानकारी दिए । उपचारका लागि आउने ज्येष्ठ नागरिकका लागि दुई शय्या र ज्येष्ठ नागरिकलाई न्यानोका लागि दुई हिटरको व्यवस्था गरेको बोहराले जानकारी दिए । जिल्ला अस्पतालमा चार वर्षदेखि सघीय

सरकारको स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट ज्येष्ठ नागरिक कार्यक्रम लागूहुँदै आएको स्वास्थ्य सेवा कार्यालय प्रमुख डा. प्रतिक्षा भारतीले जानकारी दिइन् । माघदेखि अस्पतालमा भर्ना भएका ६० वर्षभन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिकलाई सो व्यवस्था गरिएको उनले बताइन् । उनका अनुसार ७५ वर्ष भन्दामाथिका सबै खाले ज्येष्ठ नागरिकलाई अस्पतालमा उपलब्ध हुने सबै सेवा निःशुल्क छ । त्यसैगरी ६५ देखि ७४ वर्षको ज्येष्ठ नागरिकलाई ७५ प्रतिशत छुट र ६० देखि ६४ वर्ष उमेर समूहका ज्येष्ठ नागरिकलाई ५० प्रतिशत छुटको व्यवस्था गरिएको छ । ज्येष्ठ नागरिक कार्यक्रमका लागि १० लाख बजेट केन्द्रबाट उपलब्ध हुँदै आएको छ ।

छिचोलियो कोशी करिडोर, त्रिदेशीय सडक सञ्जाल स्थापित

काठमाडौँ- तीन देशको सडक सम्पर्क स्थापित गर्ने उत्तर-दक्षिण कोशी करिडोर सडक छिचोलिएको छ । करिडोरअन्तर्गत खाँदबारी-किमाथाङका सडक खण्ड अन्तर्गत १५८ किलोमिटर सडकको ‘ट्रयाक ओपन भएसँगै भारत-नेपाल र चीनविच सडक सञ्जालले सम्पर्क स्थापित गर्ने सडक छिचोलिएको हो । २०७६ सालको भदौ २२ गते मन्त्रिपरिषद्ले उक्त ट्रयाक खुलाउने कार्यको जिम्मेवारी नेपाली सेनालाई दिएको थियो । सोहीअन्तर्गत सेनाले ‘ट्रयाक ओपन गराएको हो । रानी विराटनगरदेखि संखुवासभाको किमाथाङसम्मको ३९० किलोमिटर सडकले नेपाललाई दुवै छिमेकी मुलुकसँगको सडक सम्पर्क थप सहज बनाएको छ । च्याम्ताङदेखि घोड्पासम्मको १-५१ किलोमिटरको ट्रयाक निर्माणसँगै यस क्षेत्रबाट हुने अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार समेत वृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

ट्रयाक ओपन कार्यक्रममा भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री देवेन्द्र दाहालले राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाको रूपमा रहेको उक्त सडकमा श्रोत अभाव हुन नदिने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे । कोशी करिडोर पूर्ण सञ्चालनमा आएसँगै यहाँको कृषि, पर्यटन तथा व्यवसायीक क्षेत्रमा हुने विकासले स्थानीयको आर्थिकस्तर समेत उक्सिने मन्त्री

दाहालले बताए । भौगोलिक विकटता र प्राकृतिक प्रतिकूलताका विच पनि नेपाली सेनाले ट्रयाक खुलाउन निरन्तर मेहनत गर्नु सद्धानीय भएको उनले उल्लेख गरे । ट्रयाक खुल्ला गराउने कार्यक्रममा मन्त्री दाहालका साथै रक्षामन्त्री मानवीर राई, उर्जामन्त्री दीपक खड्का, पूर्वसांसद राजेन्द्र गौतमलगायत उपस्थित थिए ।

सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण र सम्मानमा हातेमालो गरौं

बिशाल नेपालीको निर्देशनमा “दुई कदम” सार्वजनिक

काठमाडौँ- चर्चित निर्देशक विशाल नेपालीको निर्देशनमा निकै रमाइलो माया पिरतीको ‘दुई कदम’ बोलको गीत BNF Production युटुब च्यानलबाट सार्वजनिक भएको छ ।

उक्त गीतको शब्द, संगीत र आवाज रबिन भुसालको रहेको छ । साथै गीतको भिडियो निर्देशन विशाल नेपालीले गरेका हुन्

भने, छायांकन दिनेश पराजुलीको रहेको छ भिडियोमा आयुष खान र अश्विनी शाहीको अभिनय आकर्षक रुपमा देख्न सकिन्छ ।

आधुनिक शैलीमा तयार पारिएको यस गीतले माया, पिरतीको भावनालाई प्रस्तुत गरेको छ, जसमा विशाल नेपालीको निर्देशनको विशेष प्रशंसा गरिएको छ ।

छैटौँ नेपाल सांस्कृतिक अन्तर्राष्ट्रिय चलचित्र महोत्सव काठमाडौँमा सुरु

काठमाडौँ- छैटौँ नेपाल सांस्कृतिक अन्तर्राष्ट्रिय चलचित्र महोत्सव माघ १७ गतेबाट काठमाडौँमा सुरु हुँदैछ ।

चलचित्र विकास बोर्डको सहकार्यमा नेपाल संस्कृति तथा चलचित्र केन्द्रको आयोजनामा माघ १९ गतेसम्म तीन दिन सञ्चालन हुने चलचित्र महोत्सवमा ४७ देशका ९८ चलचित्र, लघुचलचित्र तथा वृत्तचित्रहरु प्रदर्शन हुँदैछन् । सबै चलचित्रहरु नि:शुल्क हेर्न पाईने आयोजक टिमले जनाएको छ ।

चलचित्र महोत्सवको ओपनिङ दरबारमार्गस्थित राईजिङ मलको क्युएस सिनेमामा हुनेछ । ओपनिङमा मोहन अभिलाषीले निर्देशन गरेको लघुचलचित्र पाउलो प्रदर्शन गरिनेछ । राईजिङ मलको दुवै हलमा २ दिनसम्म नियमित चलचित्रहरु प्रदर्शन गरिने र चलचित्र विकास बोर्डमा ३ दिनसम्म चलचित्रहरु प्रदर्शन गरिने महोत्सवका निर्देशक सन्तोष सुवेदी बताउँछन् ।

महोत्सवमा सहभागी राष्ट्रिय चलचित्रतर्फ लक्ष्मण सुनारको बुलाकी, दिनेश राउतको पुजार साकी, सत्यराज चौलागाईको विच्छेद, सनोल दासको पखेटा, कमल एक्वाई मगरको डेसान लगायतका चलचित्रहरु प्रदर्शन हुनेछन् । त्यस्तै विभिन्न विधाका छोट्टा चलचित्रहरुमा द स्कूल वाल, रिक्तो गाउँ, डाकिनी, निर्देश, थ्रेसहोल्ड, कन्तुर, अदेख, चराको नाच, मनु, बेली लगायत अन्य थुप्रै लघुचलचित्र र डकुमेन्ट्रीहरु समावेश गरिएको छ ।

फेब्रुअरी ३ दर्जन राष्ट्रिय तथा ५ दर्जनबढी अन्तर्राष्ट्रिय चलचित्रहरु प्रदर्शन हुने महोत्सवमा चलचित्र प्रदर्शनीसँगै मास्टर क्लास, प्यानल डिस्कसन, विभिन्न साँस्कृतिक नृत्यहरु र कला प्रदर्शनीसमेत रहनेछ । महोत्सवमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय चलचिकमीहरुको उपस्थिति रहनेछ ।

महोत्सवमा ८ जना अन्तर्राष्ट्रिय र ८ जना राष्ट्रिय जुरी चयन गरिएको छ । जसमा भारतबाट चलचित्र निर्देशक निपोन धौला, जर्मनी चलचित्रकमी फाविन माथियस र चलचित्रकमी ईभिन विराजी, बेलायतबाट चलचित्र लेखक तथा निर्देशक लुईसा प्रिटोलानी, क्यानडाबाट चलचित्र निर्देशक जुडी ग्लाड्स्टोन, इरानबाट अभिनेत्री, लेखक

तथा निर्देशक तिमा टाघिजादेह, बहराईनबाट चलचित्र निर्माता निर्देशक एवम । लेखक इभा दाउद र रशियाबाट चलचित्रकमी इरिना बेराजी रहेका छन् ।

नेपालबाट निर्णायकको रुपमा संगीतकार तथा चलचित्र विकास बोर्डका पूर्व अध्यक्ष शम्भुजीत बाँसकोटा, अभिनेत्री मिथिला शर्मा, चलचित्र निर्देशक दीपेन्द्र के । खनाल, अभिनेता प्रदीप खड्का र टेलिभिजनकमी टिकाराम यात्री अभिनेत्री सुरक्षा पन्त, चलचित्र निर्माता एवम् निर्देशक रौनक विक्रम कँडेल र निर्देशक दिनेश लिडदेन रहेका छन् ।

मौलिक कला, संस्कृतिको संरक्षण, संवर्द्धन र चलचित्र विकासको लागि हरेक वर्ष अन्तर्राष्ट्रिय चलचित्र महोत्सव आयोजना गरिरहेको आयोजक टिमले जानकारी दिएको छ । सम्बन्धित निकायहरु आफैले कला, चलचित्र र संस्कृति संरक्षण र संवर्द्धनका कार्यक्रमहरु गर्नुपर्नेमा विगतका चलचित्र महोत्सवहरु आयोजना हुँदै गर्दा सम्बन्धित निकायहरुबाट साथ, सहयोग नपाएको महोत्सव निर्देशक सन्तोष सुवेदीले गुनासो व्यक्त गरे ।

यूनेस्कोको कार्यक्रमअन्तर्गत काठमाडौँ महानगरपालिका फिल्म सिटीमा घोषणा भएको तर महानगरमै यति ठूलो महोत्सव हुँदासमेत महानगरले बेवास्ता गरेको उनी बताउँछन् ।

नेपालको राजधानी काठमाडौँमा ४७ देशका चलचित्रहरु समावेश गरेर महोत्सव गर्न पाउँदा आफूलाई मात्र नभएर देशकै लागि गर्वको कुरा रहेको उनी बताउँछन् ।

यो महोत्सवमा उत्कृष्ट चलचित्र, उत्कृष्ट लघुचलचित्रमात्र नभएर उत्कृष्ट महिला चलचित्र, बालबालिका चलचित्र, सांस्कृतिक चलचित्र, एनिमेटेड चलचित्र, मानव अधिकार चलचित्र, डकुमेन्ट्री लगायत धेरै विधाहरु भएकाले अन्य विधालाई पनि प्रोत्साहन गरेको कारण यो चलचित्र महोत्सव अझ बढी महत्वपुर्ण रहेको उनको भनाई छ । नेपालमा विधाअनुसारको विषयवस्तुमा कम फिल्म बन्छ, कि त बन्दै बन्दैन । बनेपनि त्यसलाई प्रदर्शन गर्ने स्थान र प्रोत्साहन गर्ने संस्था छैन । विषयगत चलचित्रहरु उत्कृष्ट बन्दा पनि तिनिहरुले स्थान पाउँदैनन्, पाईहालेपनि प्रतिस्पर्धामा पछाडी नै राखिन्छ । तर यो महोत्सवले सबैलाई समेट्न सकेको उनको दावी छ ।

महोत्सवमा चयन भएका चलचित्रहरुले उत्कृष्ट चलचित्र, निर्देशक, अभिनेता, अभिनेत्री, छायाँकार लगायत उत्कृष्ट लघुचलचित्र, वृत्तचित्र, एनिमेटेड चलचित्र, महिला चलचित्र, बालबालिका चलचित्र, मानव अधिकारका चलचित्र जस्ता विभिन्न विधामा प्रतिस्पर्धा गर्नेछन् । यी विभिन्न विधामा सर्वोत्कृष्ट भएका चलचित्र तथा कलाकार प्राविधिकलाई महोत्सवको समापन समारोहमा अवार्ड प्रदान गरिनेछ ।

विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय निर्णायकहरुको मूल्यांकनको आधारमा फरकफरक विधाका उत्कृष्ट १५ ओटा राष्ट्रिय तथा १५ ओटा अन्तर्राष्ट्रिय गरी ३० चलचित्रहरुलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।

“वाह रे जमुना” बोलको गीत बजारमा

‘वाह रे जमुना’ बोलको गीत बजारमा काठमाडौँ- अमेरिकामा बसोबास गर्दै नेपाली संगीतमा निरन्तर क्रियाशिल गायक रवि सुवेदीको नयाँ गीत ‘वाह रे जमुना’ को म्युजिक भिडियो सार्वजनिक भएको छ ।

शंकर ज्वलाको शब्द र विकास चौधरीको संगीतमा तयार गरिएको यस गीतको संगीत संयोजन संजय हमालले गरेका छन् ।

गीत देउडा लोक भाकामा तयार गरिएको छ, जसमा गायक सुवेदीले आफ्

नो प्रेमिकालाई माया सागरमा सयल गराउन आग्रह गरेका छन् । गीतमा प्रेमका भावनाहरुलाई सुन्दर शब्दमा प्रस्तुत गरिएको छ, जसमा प्रेमिकासँग जीवन बिताउने इच्छा व्यक्त गरिएको छ ।

म्युजिक भिडियोलाई शिव ढकालले छायांकन गरेका छन्, जबकि विनोद बमले सम्पादन गरेका छन् । कमल राईको कोरियोग्राफी र निर्देशनमा तयार गरिएको यो भिडियोमा गायक रवि सुवेदी र नायिका रचना शिवाकोटीको अभिनय र नृत्य प्रमुख आकर्षण बनेको छ ।

यस गीतको म्युजिक भिडियो नेपाली संगीत प्रेमीहरुको बीचमा आकर्षणको केन्द्र बनेको छ र गायक रवि सुवेदीको संगीत यात्रा थप उचाइमा पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

“केटीहरु घमण्डि नेपालको” अडियो सार्वजनिक

■ इनिश बूढाथोकी

काठमाडौँ- केटीहरु घमण्डि नेपालको अडियो माघ ९ गते सार्वजनिक भएको छ ।

लोकदोहोरी जनारामा बनेको यो गीतको शब्द बालकुमार श्रेष्ठको रहेको छ भने संगीत सुरज बुढाथोकीको रहेको छ । यस गीतमा सारदा रसाइली र सोहि गीतको संगीतकार सुरज बुढाथोकीको आवाज रहेको छ ।

उक्त गीतको अहिले अडियो सुरेस काफ्ले टपिक्स युट्युब च्यानलबाट सार्वजनिक गरीएको छ भने सोहि गीतको भिडियो भने केहि समय पछि सार्वजनिक गर्ने संगीतकार सुरज बुढाथोकीले बताएका छन् ।

सुरज बुढाथोकी पछिल्लो समय गीत संगीत क्षेत्रमा सक्रिय देखिदै आएका छन् । उनको केहि महिना अघि ‘सम्भना आइरन्छ अति’ बोलको गीत सार्वजनिक भएको थियो । उक्त गीतले दर्शक श्रोताको अपार माया पाएको थियो ।

“एक्टर टेक वन” को प्रदर्शन रोक्न भन्दै मुद्दा दायर

काठमाडौँ- प्रदीप खड्का अभिनीत फिल्म ‘एक्टर टेक वन’ को प्रदर्शन रोक्न भन्दै मुद्दा दायर भएको छ ।

माघ ४ गतेदेखि प्रदर्शनमा आएको फिल्म ‘एक्ट’ का निर्माताले १६ गतेदेखि रिलिजमा आउन लागेको फिल्म एक्टरस् टेक वन विरुद्ध जिल्ला अदालत काठमाडौँमा मुद्दा दायर गरे का हुन् ।

दायर रिटमा प्रतिलिपि अधिकार बमोजिम कारवाही गरी उचित क्षतिपूर्ति उपयुक्त आदेश माग गरिएको छ ।

फिल्मको नाम हुबहु चोरी गरेर मौलिकजस्तो देखिने गरी कानूनी प्रावधान समेत छली नाम र कथावस्तु प्रयोग गरेर गैरकानूनी कार्य गरेको आरोप रिटमा लगाइएको छ ।

साथै रिटमा एक्टरस् टेक वनलाई कुनैपनि विधि, पद्ति (सिनेमाघरमा, डिजिटल माध्यममा,

टेलिभिजनमा) कहिँ कतै प्रदर्शन नगर्नु नगराउनु भनि रोक्काको आदेश समेत जारी गरि पाउँ भन्ने माग गरिएको छ ।

रिटमा चलचित्र विकास बोर्ड, निर्माता कम्पनी अदृत फिल्म्स र मोती फिल्म्सलाई विपक्षी बनाइएको छ । ‘एक्टर’ फिल्मका प्रस्तोता नेपाली डायस्पोरा इन्टरटेनमेन्ट प्रालिको तर्फबाट सम्राट थापाले अदालतमा मुद्दा हाले का हुन् ।

“लाज शरणम्” को पोस्टर सार्वजनिक

काठमाडौँ- चर्चित हास्य सिरियल ‘सक्किगो नि’ समूहद्वारा निर्माण गरिएको फिचर फिल्म ‘लाज शरणम्’ को नयाँ पोस्टर सार्वजनिक गरिएको छ ।

सार्वजनिक पोस्टरमा फिल्मका मुख्य कलाकारहरु मुकुन्द श्रेष्ठ, महेश त्रिपाठी, विजय बराल, अर्पण थापा र कमलमणि नेपाललाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

विशेषरूपमा पोस्टरमा अभिनेता सीताराम कट्टेल (धुमूस) को गेटअप चर्चामा छ । नेताको भूमिकामा रहेका कट्टेललाई दोरा(सुरुवाल र ज्वारीकोटमा देखाइएको छ । उनी हात उठाएर अभिवादन गरिरहेका छन्, जसले उनको

राजनीतिक चरित्रको संकेत गर्छ । उनको लुक्सले पूर्वमन्त्री तथा कांग्रेस नेता मोहम्मद आफतव आलमलाई भल्काएको अनुमान गरिएको छ । साथै पोस्टरमा कफिन बोकेका स्थानीयहरुको दृश्यले फिल्मको गहिरो कथावस्तु भल्काएको छ ।

लाज शरणम् हस्य टेलिशृंखला सक्किगो नि टिमले निर्माण गरेको फिल्म हो । यसमा अर्जुन घिमिरे (पाँडे), सागर लम्साल (बले), हरिष निरौला (क्रकोज), प्रियाना आचार्य (मुन्नी) लगायतका कलाकारले अभिनय गरेका छन् ।

फिल्मको निर्देशन कुमार कट्टेल जिग्नी ले गरेका छन् । यसका प्रमुख कलाकारहरुमा विजय बराल, महेश त्रिपाठी, अर्पण थापा, रेणु योगी, विजय लामा, मुकुन्द श्रेष्ठ, माला लिम्बुलगायत छन् ।

जेपिटी क्रियसनको ब्यानरमा निर्माण भएको फिल्ममा नवीन श्रेष्ठ निर्माता, राम नरेश शाह र सृजना खड्का सह(निर्माताको रूपमा रहेका छन् । फिल्मलाई सुदीप बरालले छायांकन गरेका हुन् ।

उषा गजुरेल र राजु परियारको “कुटु कुटु” सार्वजनिक

काठमाडौँ- गायिका उषा गजुरेल र लोका सम्राट राजु परियारको स्वरमा ‘कुटु कुटु’ नामक नयाँ गीतको म्युजिक भिडियो उषा गजुरेल अफिसियल युटुब च्यानलबाट सार्वजनिक भएको छ ।

उक्त गीतको शब्द दिनेश राज पुरि र संगीत अर्जुन पोखरेलको रहेको छ भने भिडियोलाई सुनिल क्षेत्रिले निर्देशन गरेका हुन्, जसमा कोरियोग्राफी अभि बाग्लेको रहेको छ । सुनिल क्षेत्रि र एलिना रायमाभीको नृत्यले भिडियोमा

विशेष आकर्षण बनाएको छ । अजय रेग्मीले छायांकन गरेका यस भिडियोलाई अमृत चापागाईले सम्पादन गरेका छन् ।

